

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 84.

V Ljubljani, v petek 12. aprila 1889.

Letnik XVII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 11. aprila.

Budgetna razprava.

(32. in 33. dan.)

Zadnji govornik pri včerajšnji dnevni seji je bil poslanec Šuklje, ki je vladi priporočal dolensko železnico, rekši, da slovenski poslanci dozdej niso sile delali, ker so videli, da je državi leto za letom primanjkovalo več milijonov goldinarjev. Ali zdaj se je reč predručala. Državni proračun nam kaže presežek in kar ima država plačevati za druge železnice, bo l. 1890. ali vsaj 1891. izplačano. Slovenski poslanci bi torej prav grdo prelomili svojo dolžnost, ako bi pri tej priliki ne povedali, da hočejo odslej z vso odločnostjo in vsemi parlamentarnimi sredstvi na to delati, da se ta opravičena zahteva dežele Kranjske že skoraj enkrat izpolni.

Pri glasovanju je bila resolucija poslanca Šukljeja izročena železničnemu odseku, ki bode ob enem pretresal tudi zadnjič omenjeno resolucijo poslanca Pfeiferja.

Sturm in Weber.

Včeraj sem prezrl poročati, da sta se dva moravska poslanca, eden z leve, eden z desne strani, odpovedala poslanstvu. Prvi je dr. Sturm, eden glavnih stebrov nemško-liberalne leve, ki je zaradi bolehnosti odložil mandat za državni zbor, poslanstvo za deželni zbor moravski pa še pridržal. Drugi je župnik Weber, ki je hotel neljubi pravdi, ki se je po nedavno sproženem predlogu poslanca Heinricha vnela o njem in kardinalom Fürstenbergom, s svojo odpovedjo konec napraviti. Ali zdi se mi, da je ta namen zgrešil. Ako mu sedaj preseda, da je razprava med njim in olomuškimi nadškofijstvom prišla v javnost, naj bi bil to prej nekoliko bolje premislil in dotičnih pisem ne izročil poslancu Heinrichu. Po toči zviniti je prepozno. Njegova odpoved po naznanilih današnjih listov na nobeno stran ne zadostuje. Levičarji se hočejo s Heinrichovim predlogom vse eno

pečati, češ, da zadeva načelno vprašanje, zoper župnika Weberja pa hoče škofijstvo zaradi objavljenja dotičnih pisem bajt pričetiti disciplinarno preiskavo. Prvo bo brez dvoma zabranil predsednik dr. Smolka, kateremu se bo po odpovedi Weberjevi še manj mudilo reč spraviti na dnevni red, kakor je že prej nameraval; disciplinarna preiskava pa med župnikom in njegovim višjim pastirjem ne bo napravila še večje špranje, ampak bo gotovo le pospešila porazumljenje.

Mejnarodno varstvo delavcev.

Švicarska vlada je 15. marca 1889 povabila druge države, da bi se dogovorile o mejnarodnih načelih, po katerih naj bi se povsod vravnale varstvene postavbe za delavce. To bi bilo jako koristno za delavce in za tovarnarje; prvi bi vedeli, da jih vežejo po vseh deželah enake zakonite določbe, drugim pa bi se ne bilo treba bati, da jim bodo vnanji tovarnarji škodo delali, ker imajo cenejše delavce in morejo svoje izdelke ceneje prodajati. Knez Liechtenstein je zaradi tega ob koncu včerajšnje seje izročil nujni predlog, ki vladi naroča, naj pri vnanjem ministerstvu z vsem svojim vplivom dela na to, da se Avstrija pridruži od švicarske vlade sproženemu vabilu. Da bi se reč ne zavlekla, predlaga ob enem, naj se ne izroči nobenemu odseku, ampak nemudoma reši v zbornici.

Plener priznava, da je predlog dober in koristen in da mu bode cela zbornica pritrdila, vendar pa misli, da reč ni tako nujna, in naj se razpravlja pravilno. Pattai in Pernerstorfer pa mislita, da je reč res nujna in da bi nasvetovani sklep jako dober vpliv napravil v vnanjih deželah. Oglašilo se je še več govornikov, od katerih je prišel zaradi sklepa dotične razprave pa le dr. Rieger na vrsto, ki je nasvetoval, naj dene g. predsednik predlog na dnevni red večerne ali jutrnje seje, in vsega prepira bode konec. Liechtenstein se s tem predlogom strinja, in g. predsednik obljubi, da bode to prva točka jutrnje seje.

Danes se je torej reč razpravljala. Oglašilo se je več govornikov, zgolj levičarjev, ki so pa vsi zago-

varjali in priporočali Liechtensteinov nasvet in samo to povdarjali, da čast zanj ne gre Liechtensteinu, ampak levičarjem, ki so že pred leti priporočali tako mednarodno konferenco. V tem smislu so govorili Bärnreither, Gomperz in Pernerstorfer. Samo dr. Lueger je levičarjem bral precej hude levite in jim kazal, da za delavce niso ničesa storili, dasiravno so toliko časa v rokah imeli vladno krmilo. Za njim je bila splošnja razprava sklenjena in je bil Neuwirth izbran za glavnega govornika, ki je branil liberalce pred očitanjem, da niso ničesa storili za delavce in trdil, da se le oni v resnici za nje potegujejo. V dokaz te trditve je priporočal, naj zbornica sprejme Liechtensteinov predlog, ki je pri glasovanju res tudi obveljal soglasno. Ali pred glasovanjem se je oglašil še antisemitski poslanec Kaiser, ki je v dejanjskem popravku rekel, da si skrbi za delavce ne smete pripisovati ne desnica ne levica, ampak da ta čast gre edino le poslancu Schönererju, ki je bil l. 1885 v zbornici sprožil mejnarodno varstvo za delavce. Poslanec Kaiser je komaj par mesecev državni poslanec, zato ne vé, koliko se je desnica že pred l. 1885 trudila za zboljšanje delavskega stanu. Ako zdaj vso čast pripisuje Schönererju, je to prav tako, kakor trdijo gledé Kudliča, da je odpravil kmetsko tlako, ki je bila že veliko prej preklicana, predno je bil on dotični nasvet sprožil v kromeriškem državnem zboru.

Večerna seja

je veljala raznim železničnim progam. Heilsberg je priporočal železnico iz Schrambacha v Maria-Zell, Stöhr je zagovarjal železnico iz Marijinih v Karlove vare, Vergani je tirjal nekaj železnice za tako imenovani „Waldviertel“, ki naj jih vlada ne prepušča židovskim bogatašem, in Kraus je menil, naj pride vlada stradalajočim prebivalcem v čeških gorah z zgradbo kake železnice na pomoč, pri kateri bi ljudje imeli kaj zaslužka.

Novi kazenski zakon

bil je danes izročen zbornici, ki bo za njegovo pretresanje izvolila poseben odsek. Novi načrt obseza izvrševalni zakon, ki ima 47 členov, pa kazenski

LISTEK.

Štiri dni na bojišči.

(Pripoved vojaka z odrezano nogó. — Spisal V. M. Garšin.)

(Dalje.)

A to minuto, ko se pripravljam, da bi se vlegel, širok bled žarek mesečine jasno osvetli mesto, kjer ležim, in jaz ugledam nekaj temnega in velikega, ležečega kakih pet korakov od mene. Nekod nekaj blešči na njem v luninem svitu. To so gumbi ali orožje. Pač mrtvec ali ranjenec je.

Bodisi, kakor hoče, jaz ležim . . .

Ne, ne more biti! Naši niso odšli. Tu so, razbili so Turke ter ostali na tej poziciji. Zakaj li ni ni govora, ni ognjiča? Pač jaz od slabosti nič ne slišim. A tu so gotovo.

„V pomoč! V pomoč!“ zakričim.

Divji, brezumni, hripavi vskliki mi prodirajo iz prsij, a nikakoršnega odgovora. Gromno se razlegajo v nočnem vzduhu (zraku). Vse drugo molči. Samo

čvrčki čvrče, kakor prej, neutrudno. Luna žalobno gleda na-mé doli z okroglim svojim licem.

Če bi oni bil ranjen, probudil bi ga tak krik. Mrtev je. Naš ali Turek? Ah, Bože moj, ni li vse ravno?

Sén se spušča na razžarjene mi oči.

* * *

Jaz ležim z zakritimi očmi, čeprav sem se že davno probudil. Nehče se mi otvoriti oči, ker čutim skozi zaprte trepalnice solnčno luč: če otvorim trepalnice, rezala bode v oči. Dà, bolje je tudi, ne premikati se . . . Včeraj (kaže se, da je bilo včeraj?) so me ranili; minola sta noč in dan, mineta druga noč in drugi dan, jaz umrem. Vse ravno. Bolje, da se ne premikam. Telo bodi nepremično. Zeló rad bi, da ne bi nič mislil, a to je nemogoče. Misli, vspomini kar lezejo v glavo. Sicer, dolgo ne bode trajalo, skoro bode konec. A v poročilo natisnejo, da so naše izgube kaj neznatne: toliko in toliko ranjenih; ubit prosták dobrovoljec Ivanov. Ne, ni napišejo ne; porekó samo: jeden ubit. Jeden prostak, kakor tisti psiček . . .

To je bilo davno; v obče vse, vse moje življenje,

ono življenje, ko še nisem ležal tu s probitimi nogami, bilo je tako davno . . . Šel sem po ulici; kôpa ljudij me je ustavila. Tolpa je stala in molčé gledala na nekaj belkastega, okrvavljenega, žalobno cvilečega. Bilo je malehno, ljubko psé; voz konje-železne ceste (tramway-a) je je povozil. Umiralo je, kakor sedaj-le jaz. Nekak dvorsk človek je prodrl ljudi, vzal psé za vrveco ter odnesel. Množica se je razšla.

Odnese li kdo mene? Ne, léži ter umiraj! A kakó je življenje milo . . . Tisti dan, ko se je slučaj nesreča s psóm, bil sem srečen. Bil sem v nekakem omamljenji, in imel sem biti tudi, zakaj? O vi, spomini, ne mučite me! Ostavite me! Sreča je bila, sedaj so muke . . . Ostanite samo bolesti, ne mučite me spomini o proteklosti. O nemir, nemir! ti si hujši od rane.

Bolj in bolj vroče je. Solnce žgè! Otvorim oči, vidim isto grmovje, isto nebo, samo pri dnevni luči. A evo tudi mojega soseda. Dà, mrtev Turek je. Kako zajeten in debel! Razpoznam ga: isti je . . .

Pred menoj léži človek, ki sem ga jaz ubil. Zakaj sem ga ubil?

zakon s 516 paragrafi, ki je razdeljen v tri dele. Prvi del razpravlja splošnje določbe, drugi obsega hudodelstva in pregreške. Ako bo hotela zbornica dognati to obširno postavo, ji drugega pač ne bode preostajalo, kakor da bode dotični odsek zboroval tudi med počitnicami.

Dnevni red

današnje seje je obsegal razven Liechtensteinovega nasveta gledé delavev tudi še postavo gledé nabiranja vojaških novincev, ki je obveljala brez ugovora. Brambovski minister je pri tej priliki zbornici naznanil, da je gospodska zbornica ogerska včeraj sprejela novi vojni zakon, in da ga je cesar z našim vred tudi že potrdil.

Pri točki gledé odkupa gališke propinacije se je vnela obširnejša razprava, katere so se vdeležili Bareuther, Herbst, Menger, minister Zaleski, poročevalec Meznik, in Bilinski. Ako preostaja še kaj časa, bode se nadaljevala razprava o proračunu trgovskega ministerstva. Poljedelsko ministerstvo pa pride najbrže še-le v večerni seji na vrsto. Pri njem bosta govorila poslanca Coronini in Ferjančič o trtni uši.

Mala loterija.

II.

Kak dobiček ima država od male loterije? Pri „ekstrato“ ima dobička 16 odstotkov; pri „nominato“ 25 odstotkov in pri „ambo-solo“ 37 odstotkov; pri „terno-solo“ celó 144 odstotkov.

Vsled 30letnega razmerja iznašajo torej v Avstriji dobitki 37 odstotkov, troški za upravo loterije 7 odstotkov, čisti dobiček vseh stavk znaša 36 odstotkov.

Zdaj pa uvažujmo, kako nádejo ima loterist do dobitka. Pri „ekstrato“ je možnost dobitka 1:90 ali z drugimi besedami, igralec more enkrat dobiti, zgubiti pa 89krat. Pri „ambo-solo“ je možnost dobitka 1:400 $\frac{1}{2}$ ali igralec enkrat more dobiti, toda 399krat zgubiti. Pri „terno-solo“ je možnost dobitka 1:11.747 ali igralec more enkrat dobiti, a zgubiti pa 11.746krat. In tako zastavi igralec svoje novce, ne da bi imel vsaj dvajseti del gotovosti pri „ekstratu“, a ni 11.746 del pri „terni“.

Ko bi vrgli v klobuk dve kroglijci, belo in črno, in rekli loteristu: Vzemí ven belo, debelo bi nas gledal in rekel: To je nemogoče. In ko bi mu dali v mešiček deset raznobarnih kroglijc in rekli: Potegni črno — gotovo se bode obotavljal. Ali pa na pr. ko bi med merico graha, koja ima blizu 1200 zrn, pomešali jedno črno zrno in rekli loteristu: Potegni to črno zrno, ti daš krajcar, jaz 4 gld., in če je potegneš, dobiš 4 gld. — smejal bi se nam loterist. Vprašamo zdaj, ali je česa drugega v loteriji na „terno“ staviti, nego iskati jedno črno zrno v merniku graha?

Toda pogledjmo, kdo ima od loterije dobiček, računimo koliko ima država čistega prejema, in koliko imajo škode loteristi in kako pogubno vpliva loterijstvo na vse narodno-gospodarstvo.

Od leta 1787, odkar je država vsprejela loterijo v svojo upravo, znašal je letni prejemek države 12.000 gld. v srebru. Ali že pred letom 1848. donášala je loterija državi milijone. Tako je leta 1831.

imela dobička 2 $\frac{3}{4}$, leta 1840 3 $\frac{3}{4}$, leta 1847 celó 5 milijonov goldinarjev.

Leta 1825 stavilo se je 3 milijone, leta 1830 vže 4 milijone, leta 1840 vže 7 milijonov, l. 1845 vže 8 milijonov, l. 1856 9 milijonov, l. 1857 13 $\frac{1}{2}$ milijona, l. 1864 15 milijonov, l. 1872 16 milijonov, l. 1873, v letu splošnjega poloma ali „kracha“, celó 19 milijonov, l. 1875 vže 20 milijonov, l. 1884 vže 22 milijonov in l. 1887 celó 26 milijonov gld.

Država je imela iz tega vže leta 1857 čistega dobička 7.315.000 gld. Čisti dobiček države v enajstih letih (1850 do 1860) broji 61.189.000 gld. Vsled vladnih izkazov znašala je mala loterija leta 1874 v Avstriji brez Ogorske 6 milijonov goldinarjev dobička.

Te številke jasno govoré, da so se v 65. letih stave v loterijo posedmerile, in sicer so se pomnožile od 3 milijonov na 22 milijonov. V tej dóbi (65 let) stavilo se je v loterijo 786 milijonov goldinarjev, od kojih so igralci jedva nazaj dobili ali priigrali 250 milijonov goldinarjev ali 36% vseh stav.

Iz teh števil pa vsak tudi lahko spozná, kdo se siromaši z loterijo. Kdo pa stavi največ vánjo? Večinoma je to revno ljudstvo, delavsko in poljedelsko, rokodelci in kmetje. Iščejo sreče v igri, ker se jim takó slabo godi v življenji.

Vedno bedovanje in zdihovanje gledé nedostatka, a vendar se dobro godí poleg tega hazardni igri. In kaj drugega je pa loterija? Igralec na rouletu v San Carlo ima več gotovosti, da bo dobil, nego bóren loterist; „ferbl“, „jedenindvajsetka“, „šnapsl“, „hop“ in, Bog vedi, kako se zovejo vse te igre, to so še vse prenedolžne igre proti loterijski igri. Tù vsaj igralec more ali pa tudi ni treba, da bi zaigral, ako umeje igro in se ne žéne strastno naprej, tù je igralec vselej gotov, kakor 1:5, največ 1:10, toda pri loteriji je največja gotovost 1:18.

Čudno pač, kako je dosleden zakon; hazardna igra v kartah se prepoveduje, kaznujejo igralce in je obsojajo na globo in sploh ostro postopajo zoper kvartopirce. Vprašamo čitatelje naše, so li že videli katerikrat, da bi orožnik peljal loterista ali pa, da bi proti njemu postopal redar, kedar stoji loterist po sv. maši pred kolekturo in hlastno trga številke s prilepljene póle? Menimo, da ne!

„Glas moj — rekel je poslanec g. dr. Roser, govoreč o loteriji in odpravi te socijalne kuge, v državnem zboru minole dni — bil je doslej glas upijočega v puščavi. Toda jaz se ne udam in ne odjenjam! Angličanski poslanec M. Gibson tudi ni odjenjal, da se mu je posrečilo odpraviti novinarski kolek. Pravijo, da hoče minister (Dunajevski) odpraviti malo loterijo in jo nadomestiti z razredno loterijo (kakor je to na Saksonskem).

Gospóda! Ako odpravite loterijo, ne bode več toliko siromakov in defravdantov, kajti s tem od vzamete ljudstvu priliko in skušnjavo do igre, ter je privedete na pot marljive delavnosti in štedljivosti. Odpravite li loterijo, zaprečili bodete mnogo joka in bēde, ki se drži teh grešnih novcev!“ — Dr. Roser je zaključil svoj govor z resolucijo, v koji se pozivlje vlada, naj še v tem zasedanji predloži slično predlogo v večer in trajen spomin štiri-desetletnice Nj. veličanstva cesarja. Za resolucijo glasovala je vsa desnica.

Finančni minister Dunajevski je na to obljubil, da namerava nagraditi malo loterijo z razredno — po pruskem vzoru. Vederemo!

Govor poslanca Hrena

v državnozborni seji dne 15. marca t. l.

(Dalje.)

Kar se tiče cestne proge mej Novim Mestom in Ljubljano, opisal sem že lani te razmere obširno, navedel najbolj vpijoče neprilichnosti, ter dokazal, da je nujna izvršitev dotičnih poprav silno potrebna, ako se hoče sploh vsaj deloma pomagati gospodarskim slabim odnošajem, ki se gotovo ne čutijo v nobeni deželi bolj, kakor ravno na Dolenjskem. Rad bi opisal pri tej priložnosti gospodarsko bedo na Dolenjskem, kakor je to storil gospod predgovornik gledé svoje domovine. Toda opustim to za danes z ozirom na silo razmer, dovolil pa si bodem prečitat iz pisma, katero sem te dni dobil od nekega dolenjskega in v teh zadevah gotovo dobro poučenega graščaka, le nekaj vrstic, ki bolj kažejo, kako propada Dolenjsko v gospodarstvenem oziru, kakor bi to mogel učiniti še tako lep in s frazami odičen govor.

Dovolite mi, gospóda moja, da prečitam samó nastopni odstavek. Mož piše (čita):

„Ker na Dunaji še vedno mislijo, da so vse tožbe pretirane, odpošljejo naj dvornega svetnega komisarja, da poroča o dolenjskih razmerah, in sicer na progi mej Ljubljano in Novim Mestom. Vladni komisar bo našel:

1. graščina Prapreče — zapuščena — ubožana.
2. graščina Kravjek — zapuščena — razkosana.
3. graščina Grundelhof z jako lepimi, trdno zidanimi stanovanjskimi in gospodarskimi poslopji — zadnja popolnoma opustošena, brez vsake vrednosti.
4. graščina Cirkno, pred osemnajstimi leti vredna 54.000 gld., danes puščava — vsa poslopja zapuščena in prazna.
5. sosednja graščina je ustavila vsa dela na polji, pred Božičem prodala vso živino in poljsko orodje.
6. graščina Kimpolje je last nekega Holandca, ki je ne more prodati za polovico cene.
7. graščina Mirna potuje iz jedne roke v drugo. Sove in netopirji so sedaj prebivalci gradú. Vsi kupei, mej njimi štiri Dunajčanje, so prišli in zopet izginili brez sledú.
8. graščina Zapovže, sosedinja mirnski graščini, je tudi popolnoma zapuščena.
9. štamperška graščina na majhne kóse razdeljena.
10. Popanec za tretjino vrednosti prodan.

Tudi Novo Mesto samo, drugo mesto na Kranjskem in dolenjsko glavno mesto, je živa priča že več stoletij neprestanega, grozovitega zanemarjanja dežele. Sploh pa si more gospod dvorni svetnik pot prikrajšati. Ogleda si višnjegorski in bogensperski klanec z 2, reci: dvema coklama, in našel je, kar je iskal, na podlagi vedno istinita dokaza: „Kakoršen promet, tako je blagostanje dežele.“ (Čujte!)

V svoje veliko obžalovanje moram konstatovati, da so ti podatki popolnoma istiniti, da, še veliko bolj očitno in občutljivo se kažejo pri kmetskem prebivalstvu, tako da se ne more zadosti na to opo-

Mrtev leži tu, okrvavljen. Čemu je prišel sém? Kdo je? Tudi on ima, kakor jaz, staro mater. Dolgo bode sedevala zvečer poleg durij ubožne svoje kočice ter pogledovala na daleki sever: ne prihaja li nje ljubki, nenagledni sin, nje délavec in rednik.

A jaz? Z menoj je ista ... Jaz bi celó, kaže se, menjal ž njim. On ne sliši ničesa, ne čuti ni skeleče rane, ni smrtnega strahú, ni žeje. Bajonet mu je všel naravnost v srce ... Evo, na opravi je velika črna luknja; krog nje je kri. To sem učinil jaz.

Jaz tega nisem hotel. Nikomur nisem hotel zlega, ko sem se šel borit. Nisem ménil, da bode tudi meni treba ubijati ljudi. Mislil sem samo o tem, kako bodem svoje prsi nastavljal kroglijam. In prišel sem in nastávil.

Nu, a kaj? Glupeč, glupec! A ta nesrečni fellah (egiptovsko opravo ima na sebi) — on je kriv še ménj. Posádili so jih kakor slaniče v sod na paribrod in prevezli jih v Carjigrad; on ni slišal ni o Rusiji ni o Bolgariji. Veleli so mu iti, on ni razmišljal, nego je šel. Morebiti se je tudi bal: Če ne bi bil šel, začeli bi ga bili tolči s pálicami

in kak paša ustrelil bi ga bil morebiti z revolverjem. Korakal je v dolgem in utrudljivem pohódu (maršu) od Carjigrada do Ruščuka. Mi smo napali, on se je branil. A videčega, da mi, strašni ljudje, ne boječi se njegove angleške puške, Pibodi in Martini, prodiramo in prodiramo vse naprej, prišla ga je groza. Ko je hotel ubežati, priskočil je nekak majhen človek, katerega bi on mogel ubiti z jednim udarom črne svoje pesti, in vtaknol mu bajonet v srce.

Kaj li je zagrešil?

In zakaj sem ga ubil? Zakaj me muči žeja? Žeja! Kdo vé, kaj znači ta beseda! Ni takrat, ko smo korakali po Rumeniji, prehajaje o groznej vročini od štiridesetih stopinj po petdeset vrst, ni takrat nisem čutil tega, kar čutim sedaj. Oh! da bi kdo prišel, kdorkoli!

Bože moj! on ima v ogromnej svojej steklenici gotovo vodé. A treba se je potruditi do njega. Koliko znoja bode to stalo! Vse ravno, potrudim se.

Lezem. Noge se vleko, oslabele roke jedva premikajo nedvižno telo. Do trupla je kaka dva sežnja, a za-mé je to huje, nego deset vrst. A vendar je

treba lezti. Grlo gori, žgè, kakor ogenj. Dà, tudi umrl bi brez vode prej.

In lezem. Noge se zatekajo ob zemljo, in vsak gib obudi nestrpno bolest. Kričim, kričim na glas, a vendar lezem dalje. Na koncu, tù je. Evo tudi steklenice ... v njej je voda, in koliko je je! Kaže se, več nego pol posoda. O! vode mi je dovolj ... do same smrti! On, kogar sem ubil, rešuje me. Oprém se na jeden komolec in začnem odvezovati steklenico; kar izgubim ravnotežje in padem z licem na prsi svojemu rešitelju. Že grozno smrdi.

(Konec slédi.)

Franu Hribarju,
bivšemu duhovnemu pomočniku,
umršemu 10. aprila 1889.

Vesna mlada na zemljó prihaja,
Ž njó prihaja roj krilatih ptic,
Iz zemljé pa prerone vstaja
Broj nešteti pisanih cvetic ...
Oh, povsód, povsód mladó življenje
Kaže nam prirodino vstajenje!

zarjati visoka vlada; vsaj naj resno skrbi, da najprvo odpomore v prometnih razmerah, ker Dolenjska s popolnim preziranjem prometnih potreb in v tem visokem zboru, kranjskem deželnem zboru in s strani drugih merodajnih faktorjev že tolikokrat in takó odločno naglašanih materialnih koristij še danes pogrša železnico in tedaj je v prometu z deželnim glavnim mestem in drugimi deli dežele edino navezana na ravnokar razpravljano državno cesto.

Ker sem že lani opisal razmere dolenjske ceste ter se skliceval na to, da je skoraj ni druge dežele, v kateri bi voznik pri svojem vozu moral seboj imeti dve cokli kot neobhodno potrebno orodje, stavljal ne bodem novega predloga z ozirom na to, da te razmere morajo biti znane visoki vladi iz poročil podrejenih oblastnij in je visoka zbornica izrekla s podpiranjem moje lanske resolucije zadovoljnost svojo, da izroči visoki vladi na razpolaganje potrebna denarna sredstva, marveč le nujno prosim visoko vlado, naj resneje kakor dosedaj gleda na to, da se bodo odpravile hitro kakor mogoče opisane neprilichnosti.

Pri tej priložnosti preidem z malimi besedami še k drugemu predmetu, ki tudi zadeva prometna sredstva in razmere na Kranjskem. Gre se tukaj za napravo stalnega mostu čez Savo mej Radečami na Kranjskem in Zidanim Mostom, znano železnično postajo na Štajerskem. Opomnim, da Sava tam, kjer je meja mej obema kronovinama, v dolgosti 50 kilometrov nima nobenega stalnega mostu in se mora tedaj ves promet mej obema nabrežjema vršiti na brodih, v kolikor je to mogoče po vsakodržnih razmerah visokosti Save. Z ozirom na to pa, da vsako leto petkrat do šestkrat naraste Sava in je vsled tega prevažanje na čolnih popolnoma nemogoče, izključen je premnogokrat vsak promet popolnoma. Radeče na Kranjskem so trg z obrtno precej razvitim prebivalstvom, sedež župnije, okrajnega sodišča, v bližini je velika papirnica, v sosedstvu sklad premoga, ter vsled bližnje železnične postaje in vodne sile združuje vse naravne pogoje za industrijski razvoj; vendar pa se že desetletja trudijo, da bi se zgradil stalen most čez Savo, akoravno sta njegovo korist in potrebo že zdavnej priznala visoka vlada in deželni zastop.

(Konec slódi.)

Politični pregled.

V Ljubljani. 12. aprila.

Notranje dežele.

„Vaterland“ piše, da se bo *državni zbor* sešel še le 2. maja, in to zaradi katoliškega shoda na Dunaji.

Hrvatska regnikolarna deputacija je v svoji predvčerajšnji seji konečno vreditev poročila potrdila. Včeraj je predsednik Vukotinović odpotoval v Budimpešto, da izroči poročilo ogerski deputaciji in da se dogovori o dobi skupnih posvetovanj, ki se bodo najbrže vršila sredi meseca maja.

Ogerski ministerski predsednik je predvčeraj predložil zbornici načrt o novi razdelitvi *ogerskega komunikacijskega in trgovinskega* ministerstva. Predrugčila se bo dotična postava iz leta 1848 ter se bo v bodoče prometni minister imenoval trgovinski minister, dosedanji minister za poljedelstvo, trgovino in obrt pa poljedelski minister. Primerno naslovoma se bo vredilo tudi poslovanje obeh ministerstev.

Vse se vznjua . . . Ti zaspaš v Gospodu
V dóbi si najlepših moških let,
V zgubo vedno vernemu si rodu
V cvetu let zapustil mrzli svet,
V cvetu let je Tebe smrt nemila
Na mrtvaški oder položila.

Vendar blagor, trikrat blagor, Tebi,
V dom dospel si pravega miru,
Gori v srečnem, večnem, božjem nebi
Ni sledú o sólah in jadu,
Tam življenje lepše se pretaka,
Kjer je v Bogu srečna duša vsaka.

A z nebá višav ozri se dóli
I na nas, na borni dragi rod,
Zánj, ki gorko si ga ljubil, móli,
Da mu dá krasnejših dni Gospod,
Da privede ga do večne slave,
Zadovoljnosti in sreče prave!

* Drag. Jesenko.

Ogerski naučni minister namerava ustanoviti zavod, jednak dunajskemu „Terezijanišču“, da ne bo treba madjarskim magnatom pošiljati svojih sinov na Dunaj ali v Kalksburg.

Vnanje države.

Pred kratkim je v Rimu izšla brezimna knjižica „*Rimsko vprašanje*“; naslov pravi, da jo je spisal neki prelat, toda to je liberalna laž, kar se razvidi že iz obsega knjižice. Pravi namreč, da papež ne more dobiti več posvetne oblasti, ker mu jo je vzela „volja narodova“. Brescijski škof je v pastirskem listu svaril vernike pred to brošuro, kar je ob enem naznanil sv. Očetu. Papež mu je odgovoril, da je prav obsodil knjižo. Ne volja narodova, marveč le predznost brezvernikov je papežu vzela posvetno moč. Sploh je pa papež že dostikrat izrekel sodbo o rimskem vprašanju ter določil, kako naj se sodi o tej zadevi. Smešno je, ako se hoče potem takih knjižur dati svet apostolskemu Stolu, kako naj postopa. — Italijanske liberalce mora strašno skrbeti rimsko vprašanje, ako jim mora sedaj že „neki prelat“ pomagati pri razširjanju lažnjivih nazorov mej narodom.

Ruski car bo vilnskega škofa takoj pomiloštil, kakor hitro se bo doseglo sporazumljenje mej Vatikanom in Rusijo glede imenovanja škofov za štiri prazne ruske in poljske škofije. — Prometni minister Paucker je včeraj v Peterburgu umrl.

Nemški „Reichsanzeiger“ objavlja naredbo, s katero se preklicuje prepoved, da ne sme izhajati list „*Volkszeitung*“. — „*Kreutz-Zeitung*“ pravi, da bo avstrijski cesar Franc Josip obiskal nemškega cesarja mej 10. in 16. dnem avgusta. V dan svojega rojstva hoče cesar biti zopet na Dunaji. Dalje trdi isti list, da bo prišel italijanski kralj v Berlin meseca maja.

Danes se je sešel *francoski* senat kot državno sodišče. Tudi desničarji se bodo morali vdeleževati obravnav, kajti govori se, da bo vlada izdala postavbo, po kateri bo izgubil svoj mandat vsak senator, kateri se bo odtegoval sodiščnim sejam.

Govori se, da se bo odpovedal podkralj *irski*, marquis Londonderry, in to skoro gotovo že jeseni, na vsak način pa po preteku triletné dóbe. „*Globe*“ pravi, da tega ne bo storil iz političnih nagibov, ker se je vedno in popolnoma razumel z ministerstvom.

Rumunski kralj je naročil znova Catargiju, naj sestavi ministerstvo. Posrečilo se mu je to ter se je včeraj novi kabinet predstavil zbornici. Catargi je nastopno svoj nalog rešil: Catargi predsedstvo in notranje zadeve, Lahovary zunanje zadeve, general Mano vojna, Vernesce finance, Gherassi pravosodje, Pancesco državna zemljišča, Boresco bogočastje.

Dnevne novice.

(Slovenske paralelke v Mariboru.) „Slovenski Gospodar“ poroča, da je dne 9. t. m. prišel v Maribor gosp. dr. Tauber pl. Taubenberg, c. kr. namestniški svetovalec v Gradci in poročevalec za šolske stvari v štajerskem deželnem šolskem svetu, ter najel hišo za slovensko paralelko. Upanje je torej, da dobé na mariborski gimnaziji že prihodnje leto v prvem razredu slovensko vzporednico.

(Čitalnica ljubljanska.) Ker se je v zadnjem času v društvenih prostorih nakupilo več drugih pevskih zabav in ker zaradi tega pevski zbor izročene mu naloge sproti ne more vzmagovati, mora za nedeljo 14. t. m. nameravani drugi društveni postni koncert odpasti.

ODEBOR.

(Antona Chittussija slika „Pogled na Prago“) pride danes ali jutri iz Prage v Ljubljano. Chittussi je hotel svojo veliko in mojsterski dovršeno sliko poslati na pariško razstavo. Ker pa je še nekatere stvari na sliki popravljaj, zakasnil se je za pet tednov in prepozno zglasil. Hoče pa ustreči mnogim željam ter razstaviti sliko v Ljubljani in Zagrebu. Razstava bode odprta o Velikinoči. Upamo, da bode delo slavnega češkega slikarja, predstavljajoče podobno zlate slovanske Prage v sveži, večno pomladnji krasoti, v kakeršni se zreali v češkem očesu, privabilo tudi pri nas mnogo gledalcev. Več o sliki izpregovorimo, ko bode razstavljena.

(Uradniško društvo.) „Pomagaj si sam, in Bog ti bode pomagal.“ Država rada vidi, da se nje služabniki drže tega pravila. Skrbela je, da se je leta 1868 osnovalo uradniško društvo (I. allg. Beamten-Verein der östr.- ung. Monarchie). Leta 1874 je prenaradilo svoja pravila; zavaruje pa svoje društvenike a) za čas bolezni, b) zagotavlja po smrti obitelji pokojnino, c) ponuja preskrbljevanje na stare dni (Invaliditäts-Pension), d) osnovalo je tudi štedilno in posojilno društvo (Spar- und Vorschuss-Consortium). To društvo ima svoje podružnice po vsi avstro-ogerski državi in tudi v Ljubljani ima svojo krajevno skupino (Local-Ausschuss) in štedilno in posojilno društvo. Pri tem društvu pa niso le uradniki, marveč tudi šolniki višje vrste, posebno

profesorji srednjih šol itd. Krajevna skupina ima predstojništvo 12 članov in 3 namestovalce. — Štedilno društvo ima pa odbor 9 članov, 3 namestovalce in 5 pregledovalcev računa. Krajevni skupini je prvomestnik c. kr. deželni šolski nadzornik gosp. Jakob Smolej, a posojilnemu društvu g. Lovro Haubitz. Dne 7. t. m. je imela imenovana krajevna skupina občni zbor ob 10. uri dopoldne v Schreinerjevi pivarni. Predsedoval je prvomestnik g. Jakob Smolej. Iz tiskanega poročila posnamemo, da je bilo preteklo leto zavarovalnih pogodb 399 in kapitala zavarovanega 431.568 gld. Centralnemu vodstvu na Dunaji se je poslalo 13.762 gld. 72 kr., za 8 pogodb se je izplačalo 8770 gld., ne všteti drugačnih prememb vsled preselitve itd. — Štedilno in posojilno društvo ima 17.482 gld. prihodkov in toliko stroškov. Aktiva so bila v soglasi s pasivi 29.275 gld. 79½ kr. Čistega dohodka je bilo 1290 gld. 69½ kr. Razdelil se je a) za nagrado 125 gl., b) centralu na Dunaji 25 gl. 81 kr., c) lastna založna 78 gld. 76 kr., d) dividenda po 5% 1061 gld. 12½ kr. Na dnevnem redu je bil med drugim tudi nasvêt osrednjega vodstva na Dunaji. Tam je neki Matzenauer predlagal, naj se uradniško društvo pretvori v vzajemno društvo (Wechselseitige Versicherungs-Anstalt), tako morda, kakor so druga zavarovalna društva. Ljubljanska skupina naj o tem sklepa glede na §§ 46. in 47. društvenih pravil. — Predstojništvo, oziroma odbor tukajšnje skupine sicer ni bilo za to, da bi se pravila prenaradila, vendar se je izrekel za to, naj vodstvo na Dunaji kar móči previdno ravná in štedi in naj se pri tem ozira na želje in potrebe svojih podružnic; društveni časnik naj izhaja le vsak mesec, naj se opusté negotove spekulacije. — Se vé, da se tukaj v Ljubljani ne dá vse pregledati in ukazavati, kako naj se zgodi, kajti pri taki priliki se nam je ozirati na znano basen o želodeci in upornih udih, vendar brez zdravega jedra ni bil Matzenauerjev predlog, kolikor se je to moglo razumeti vzlic neprijetnemu šepetanju nekaterih; sicer pa so bili predlogi predstojništva vsestransko prevdarjeni in premišljeni, želeli bi le večjega zanimanja s strani vdeležencev.

(Krajni šolski nadzornik) v ptujski okolici je namestu dr. Mihelitscha gosp. Fr. Železinger, prof. na ptujski gimnaziji.

(Razposajena mladina.) Kakor „Slov. Gosp.“ poroča, so učenci v mariborski obrtni šoli tako „pridni“, da jih morata vedno dva učiti, učitelj stoje pri mizi, redar pa pri peči.

(Pri občinskih volitvah) v Lehnu na Pohorji so letos prvič v prvem razredu zmagali slovenski možje. Naprej!

(Slovenska slovnica.) Ravnokar je izšla v tiskarni družbe sv. Mohorja slovenska slovnica, katero je na podlagi znane Janežičeve slovnice za srednje šole priredil in predelal g. dr. Jakob Sket v Celovci. Cena 1 gld. 30 kr. Ker bodo gotovo strokovnjaki ocenili knjižo, hočemo le iz pisateljevega predgovora povzeti najvažnejše: A. Janežičeva „Slovenska slovnica“ se je v obliki druge izdaje (1863) učencem kakor učiteljem na naših srednjih šolah zelo priljubila ter v preteklih petindvajsetih letih pri nas sploh udomačila. Bila pa je ta slovnica tudi knjiža, kateri so najveljavnejši pisatelji iz óne dóbe kumovali. Po ti knjiži se je utrdila naša pisava, likal jezik slovenski in se učil sedanji zarod naš. Ko je zadnji t. j. peti natis (1876) te slovnice v knjigotrštvu počel, začelo se je od vseh strani popraševati po njej, in merodajni krogi so kar javno zahtevali, naj se knjiža zopet ponatisne. Založništvo je radovoljno ti želji ustreglo, v svesti si, da utegne na ta način slovenski pouk na srednjih šolah pospeševati. Ker pa ni kazalo, da se knjiža v neizpremenjeni obliki spravi na svetlo, naročilo je meni novo izdajo priskrbeti ter izreklo željo, naj slovnico po svoji izkušnji tako preustrojam, kakor bi se slovenskemu pouku na naših srednjih šolah najbolj prilagala. To delo pa ni bilo tako lahko, kakor bi se komu dozdevalo na prvi pogled. Mnogo starega in nepotrebnega v knjiži se je moralo iztrebiti; celi oddelki so se na novo spisali, drugi zopet popolnoma prenaradili. Vzlasti oblikoslovje se je moralo malo da ne do cela predelati. Pridejal sem nov odstavek o besedah tujega izvira, katerim gre važno mesto v kulturni zgodovini našega naroda, in na koncu dodal še kratek nauk o stihotvorstvu, kolikor ga je potreba za četrti razred naših srednjih šol. Obádvá odstavka smo pogrešali do sedaj v naših slovnica, in z njima sem, kakor mislim, obče ustregel. Najmanj prena-

redbe je zahtevala skladnja, ki je prav pregledno in slično kakor v drugih šolskih slovnica sestavljena. Tú sem sicer večidel izpuščal, kar se mi je zdelo nepotrebno, in le malokaj dodajal. Zlata vredni so v ti knjigi zgledi, ki služijo v pojasnilo slovnicih pravilom. Vzeti so iz bogatega zaklada narodnih pregovorov ali nabrani po spisih najboljših slovenskih pisateljev. Ti zgledi dajejo slovnici stalno vrednost, in mladina si jih naj vtisne pri pouku ne le v glavo in pamet, temveč tudi v misel in sree, da ji kažejo pot skozi življenje. Teh zgledov v knjigi se ni moja roka dotaknila, temveč tu in tam, kjer je bilo treba jim še drugih dodala. Gledé pisave naj opomnim, da sem se ogibal vseh novotarij in narečnih posebnostij ter se držal le onih oblik, ki imajo sedaj v našem slovstvu več ali manj občno veljavo. To sem storil zato, da se čim prej utrdi naša pisava in doseže večja doslednost v naših knjigah. Pričujoča slovnica ima služiti kot poučna knjiga v prvih šestih razredih. Knjigo izročam rojakom svojim z iskreno željo, naj ji tudi v predelani obliki ohranijo svojo naklonjenost ter v njej častijo Janežičev spomin.

(Državne ustanove.) Za c. kr. učiteljske v Ljubljani je na razpolaganje za ustanove znesek 3500 gld. Za leto 1889. je na razpolaganje 3795 gld., za nove ustanove 1275 gld. Vodstvo je že stavilo dotične nasvete.

Telegrami.

Dunaj, 12. aprila. Zbornica poslancev: Finančni minister odgovarja na Knotzovo interpelacijo zaradi kolekovanja srečk, rekoč, da so se o pravem času podučile oblastnije in še pred objavljenjem zakona založile tiskovine. Odpustljivo je, ako se pri uradnem poslovanju, za katero se je odredilo na tisoče opravnikov, pokažejo nekateri nedostatki. (Odobranje.)

Rim, 11. aprila. Zatrjuje se, da bodeta kralj Humbert in Crispi v drugi polovici maja šla v Berlin.

Pariz, 12. aprila. Ferry je imel v narodno-republikanskem društvu govor, v katerem je konstatoval, da je volitev 27. januarja vzbudila vlado in preosnovno republikanske stranke. Da se premaga boulangizem, treba je močne vlade in modre disciplinovane zbornične večine.

Novi York, 12. aprila. Sina predsednika Harrisona so zaradi natisnjenega članka, ki obrekuje Schnylerja, zgrabili, a zopet proti varščini izpustili.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Letne doneske so poslale podružnice:

Ponikve na Štajerskem	25 gld. — kr.
Akademiska Graška	75 " — "
Velike Pirešice na Štajerskem	32 " 55 "
Ziljska Bistrica na Koroskem	29 " 7 "
Kobarid na Goriskem	16 " — "
Kropa-Kamna Gorica	47 " 81 "
Šentpeterska v Ljubljani	91 " 50 "
Grabstajn na Koroskem	49 " 50 "
Logatec	17 " 90 "
Sv. Ivan pri Trstu	56 " — "
Novo Mesto	15 " — "
Postojna	15 " — "
Železniki	15 " 20 "
Zatična-Višnja Gora	10 " — "

Darovali so:

Gosp. V. L. v Celovci	3 " 80 "
Posojilnica Krška	10 " — "
Mohorjani v Podgrajah	1 " — "
Vneti rodoljubi onstran Karavank	29 " — "
Gosp. prof. dr. Celestin v Zagrebu	20 " — "
Zupljani v Dražgošah	1 " 50 "
Volilo g. župnika Kodra na Slapu	10 " — "
Gg. mariborski bogoslovi	100 " — "
Gosp. J. Bernik, mizar na Dunaji	5 " — "
Vesela družba v Beljaku	2 " 8 "

V LJUBLJANI, dne 10. aprila. 1889.

Dr. Jos. Vošnjak,
blagajnik.

Umrli so:

8. aprila. Ivan Čelešnik, umirovljeni c. kr. major, 68 let, Dunajska cesta 15, apoplexia cerebri.

9. aprila. Alojzija Debiasy, prodajalčeva hči, 17 let, Pred Igriščem 2, vnetica možganske mrene. — Melhior Dokterič, dimnikar, 37 let, Hrenove ulice 52, jetika.

10. aprila. Jožef Bratina, delavec, 58 let, vsled raka na ustnicah. — Uršula Žitnik, gostija, 83 let, marasmus. — Antonija Pograje, milosrdnica v redu sv. Vincenčija Pavlanskega, jetika, vsi trije v Kravji dolini 11. — Gabrijela Zgone, kondukterjeva hči, 1 mes., Kolodvorske ulice 24, atelectasia pulmonum.

11. aprila. Jožefa Potočnik, kondukterjeva hči, 21 dni, Gradišče 16, božjast.

Izdajatelj: Matija Kolar.

V bolnišnici:

8. aprila. Alojzij Razpotnik, kovač, 29 let, hydrops universalis. — Marija Podlince, šivilja, 32 let, jetika.

9. aprila. Marjana Pečar, gostija, 76 let, in Jera Dolenc, gostija, 74 let, obe marasmus.

Tuji.

8. aprila.

Pri **Mattieu**: Josip Malle, trgovec, iz Reke. — Ferman, Holzer, Odenthal, Armuth, trgovci, z Dunaja. — Schmidthofer, trgovec, iz Trsta.

Pri **Stonu**: A. Klein, H. Perges, trgovci, z Dunaja. — Neuner, trgovec, iz Celovec. — Zattioni iz Trsta. — Bollag in Rotter z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Henrik Bauer, s soprogo, iz Gradea. — Brescaek, kupčevalec z lesom, iz Št. Vida. — Horn iz Št. Vida.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
11	7. u. jut.	727.8	9.0	sl. jzap.	oblačno
	2. u. pop.	727.3	14.0	"	del. jasno
	9. u. zveč.	727.6	9.8	"	dež
Srednja temperatura 10.2°, za 1.2° nad normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 20 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 %	85 " 80 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 25 "
Akcije avstr.-ogerske banke	906 " — "
Kreditne akcije	299 " 25 "
London	120 " 25 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 51 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 66 "
Nemške marke	58 " 77 1/2 "

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudo podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, klineškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstrane, keliho, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reši popravim, ter jih v ognji polatim in posrebrim. Čč. gg. naročniki naj mi blagovolje pošladi iste nefrankovane (23)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli šte. 17.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

na Frančiškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano resno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupce so oljnaté barve v ploščevinastih puščah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinjeje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Katoliška Tiskarna

po nizki ceni.
v vizitnice
priporočila raznovrstne

Diseldorfske oljnaté barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski dvorovi 6 (semeniščno poslopje). Filijala: Slonove ulice 10-12

priporočata slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnaté barve v ploščevinastih puščah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po znižanih cenah; v dežah od 25 kgr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Globoko užaljenim sreem javljamo sodnikom, prijateljem in znanecem pretužno vest o smrti predrage nam in nepozabljive soproge, oziroma matere, gospe

Marije Zorc roj. Tomè,

katero je danes popoldne ob 3. uri, previeno s svetimi zakramenti za umirajočo, v 28. letu njene starosti Vsemogočni poklical k Sebi v boljše življenje.

Pogreb prerano umrle bode v soboto, dne 13. aprila, ob 4. uri popoldne iz hiše šte. 11 na Starem Trgu na mirodvor k sv. Krištofu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v mestni župni cerkvi sv. Jakopa.

Blago ranjko priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

LJUBLJANA, dne 11. aprila 1889.

Anton Zorc, trgovec,
(1) soproga.

Anton in Rudolf,
sinova.

Zahvala.

Za mnoge izraze odkritosrčnega sožalja na boleštni izgubi nepozabljivega soproga in očeta, gospoda

Nikolaja Jamnika,

posestnika in vinskega trgovca,

izrekam tem potom najiskrenejšo zahvalo v svojem in v imenu svoje hčere Josipine vsem prečast. gg. duhovnikom, vodstvu tukajšnje tovarne in drugim darovateljem krasnih vencev, vsem blagim vdeležencem pogreba, gospodom pevcem iz Št. Vida nad Ljubljano in njihovem pevovodji gospodu Miroslavu Tomcu za milozvočno petje, šentviškemu društvu rokodelskih pomočnikov in g. Antonu Belcu, reditelju spreveda.

V MEDVODAH, dne 11. aprila 1889.

(1)

Marija Jamnik.

Odlikovani: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

cerkvenih oprav

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.